

Δημήτρης Κουφοντίνας, Ελλάδα (έγκλειστο μέλος της οργάνωσης 17N)

[Χειροκροτήματα]

Πρόεδρος: Να υπενθυμίσουμε ότι στην αίθουσα δεν επιτρέπονται αυτού του είδους οι εκδηλώσεις, αλλά εν πάση περιπτώσει, ας μην επαναληφθούν για να αρχίσει η διαδικασία.

Πρόεδρος: Ποιό είναι το έτος γέννησής σας

Δ. Κουφοντίνας: 1958

Πρόεδρος: Και τι επαγγέλλεστε; Πριν τη φυλάκισή σας;

Δ. Κουφοντίνας: Επαναστάτης.

Πρόεδρος: Έχετε κάποιο θρήσκευμα;

Κουφοντίνας: Στην τιμή και τη συνείδησή μου.

Πρόεδρος: Σας ορίζουν ως μάρτυρα οι τρεις κατηγορούμενοι: ο κύριος Νίκος Μαζιώτης, η κυρία Πόλα Ρούπα και ο κύριος Κώστας Γουρνάς. Τους γνωρίζετε από πότε και υπό ποιες περιστάσεις και τι έχετε να καταθέσετε για να υπερασπίσετε τα πρόσωπα αυτά.

Δ. Κουφοντίνας: Ναι, θα σας πω. Τους γνωρίζω, τους γνωρίζω καλά. Γνωρίζω έναν έναν, όλους τους αγωνιστές που εσείς κατηγορείτε και δικάζετε ως τρομοκράτες και εγκληματίες. Τους γνωρίζω και τους αναγνωρίζω με τον τρόπο που αναγνωρίζονται μεταξύ τους οι αγωνιστές. Και αυτούς που έχουν διαλέξει το δρόμο της ένοπλης αντιβίας και εκείνους που έχουν επιλέξει το δρόμο της μαζικής αντιβίας, της σύγκρουσης στο δρόμο. Αν και πολλοί νομίζουν ότι πολύ σύντομα αυτή η ποινική διάκριση θα καταργηθεί. Ότι το ολοκληρωτικό κράτος που οικοδομείται ταχύτατα, το κράτος εκτάκτου ανάγκης μπορεί τελικά να εξομοιώσει ποινικά το πέταγμα μιας πέτρας με το πέταγμα μιας χειροβομβίδας, να σας εξοπλίσει ακόμα περισσότερο με νέες διατάξεις ειδικού δικαίου για να αποδειχθεί και στον πιο δύσπιστο ότι το ισχύον δίκαιο δεν είναι παρά το δίκαιο της ισχύος, το δίκαιο των ισχυρών. Εγώ όμως ήρθα εδώ να μιλήσω για τους ένοπλους συντρόφους και να εξηγήσω όσο μπορώ το γιατί αυτής της επιλογής, τις αιτίες της ένοπλης αντιβίας και το νόημα που δίνεται σε αυτή την μορφή πάλης.

Πρόεδρος: Για να δούμε λοιπόν το σκεπτικό σας.

Δ. Κουφοντίνας: Ακούστε με κύριοι. Οι δυο μεγάλες παραδόσεις του επαναστατικού κινήματος, η μαρξιστική από την οποία προέρχομαι και η ελευθεριακή, η αναρχική έχουν τελικά το ίδιο όραμα. Θέλουν μια κοινωνία ελευθερίας, δικαιοσύνης, ισότητας, δίχως τάξεις, δίχως πολέμους, δίχως βία. Αξιακά οι δυνάμεις που συνιστούν το επαναστατικό κίνημα, αξιακά και ηθικά, ατομικά και συλλογικά, από την επιδίωξη τους και από το αξιακό τους σύστημα, είναι κατά της βίας, απεχθάνονται την βία. Αν επιλέγουν την βία είναι γιατί αυτό τους επιβάλλεται από την κοινωνική, οικονομική και πολιτική πραγματικότητα. Γνωρίζουν ότι για να φτάσουμε σε αυτή την κοινωνία που ονειρευόμαστε, χρειάζεται να αντιπαρατεθούμε με πελώρια, πανίσχυρα και αδυσώπητα ταξικά συμφέροντα, ότι η κυρίαρχη τάξη δεν θα παραδώσει ποτέ την κυριαρχία της ειρηνικά. Πολύ θα το θέλαμε να καθόμασταν σπίτι και με μια ψήφο να αλλάζαμε την κοινωνία. Αυτό όμως, είτε το θέλουμε είτε δεν το θέλουμε, είτε μας αρέσει είτε δεν μας αρέσει, είναι ιστορικός νόμος ότι οι άρχουσες τάξεις θα χρησιμοποιήσουν το μέγιστο ποσοστό βίας, με σκληρότητα και αποφασιστικότητα για να αποτρέψουν την κοινωνική αλλαγή. Έτσι έχει συμβεί πάντα, αιώνες τώρα. Ακόμα και η κοινωνική μορφή στην οποία ζούμε και την οποία υποφέρουμε, ο καπιταλισμός, για να επικρατήσει χρειάστηκε να ανοίξει δρόμο με κανόνια και μαγιονέτες και κάποια ιστορική στιγμή με την λαιμητόμο και με το τσεκούρι του δημίου, χρειάστηκε να πέσουν κεφάλια εστεμμένων. Είναι νόμος. Αυτοί που παλεύουν για να αλλάξει η κοινωνία, ξέρουν επίσης ότι σήμερα δεν επικρατεί στην κοινωνία ειρήνη, ισότητα, δικαιοσύνη πραγματική, αληθινή δημοκρατία. Έχουμε κοινωνικό πόλεμο. Το ξέρουν από την πρώτη στιγμή, από τότε που αποκτούν

συνείδηση του εαυτού τους, στην αρχή συναισθηματικά, στην συνέχεια λογικά και ύστερα με την μελέτη των θεωρητικών μας, ότι αντιμετωπίζουμε έναν αδυσώπητο κοινωνικό πόλεμο. Αυτό το γνωρίζουν πιο πολύ και πιο καλά από μας που υποφέρουμε αυτόν τον πόλεμο, εκείνοι που τον εξαπολύουν.

Αυτοί δεν χρειάζεται να διαβάσουν Μαρξ για να καταλάβουν και να μάθουν ότι η μέχρι τώρα ιστορία, είναι η ιστορία της πάλης των τάξεων, το ξέρουν καλά, είναι εγγεγραμμένο στο DNA τους. Και τον ασκούν αυτόν τον πόλεμο, τον εξαπολύουν αυτόν τον πόλεμο, τηρώντας πλήρως τους νόμους αυτού του πολέμου. Με αποφασιστικότητα, δίχως να διστάσουν ούτε στιγμή, τον εξαπολύουν μέχρι τις έσχατες συνέπειες του, δίχως να χαλαρώνουν ούτε στιγμή την επίθεση τους, μέχρι να επικρατήσουν, μέχρι να μας συντρίψουν. Μάλιστα μέσα στην μέθη της συντριπτικής νίκης, την οποία αυτή την στιγμή έχουν καταφέρει, καμιά φορά ξεφουρνίζουν αυτό το πολύτιμο μυστικό του πολέμου.

Σας διαβάζω τι είπε ένας από δαύτους, ο πιο πλούσιος άνθρωπος των ΗΠΑ, ο Warren Buffet. Από το Βήμα 17 Ιουνίου 2012. Λέει: “Συντελείται ένας ταξικός πόλεμος. Ναι. Αλλά είναι η δική μου τάξη, η τάξη των πλουσίων, που εξαπολύει τον πόλεμο και τον πόλεμο αυτόν τον κερδίζουμε.” Είναι αλήθεια, και η διατύπωσή του είναι αποκαλυπτική. Ότι αυτοί εξαπολύουν τον πόλεμο.

Ο Καρλ Μαρξ είχε ονομάσει τον πόλεμο των πλουσίων εναντίον των φτωχών άκρως άδικο και θεωρούσε ότι αυτή η τάξη των πλουσίων, το κεφάλαιο δηλαδή είναι ο πολιτικά και ιστορικά επιτιθέμενος και η τάξη των φτωχών, η εργασία είναι η πολιτικά ιστορικά αμυνόμενη, και ο πόλεμός μας όπως ο ίδιος ο Μαρξ πάλι είπε είναι ο μόνος δίκαιος πόλεμος στην Ιστορία. Ο πόλεμος των υπόδουλων εναντίον των καταπιεστών τους.

Για να έρθουμε στην εκδοχή του πολέμου που ζούμε τώρα.. Η άρχουσα τάξη, ο ελληνικός καπιταλισμός αποδέχθηκε ως σύνολο λέω και όχι απλώς κάποιοι άφρονες πολιτικοί όπως λέγανε παλιά κάποιοι άφρονες συνταγματάρχες στη Χούντα, αποδέχθηκε να γίνει η χώρα πειραματόζωο. Να γίνει το εργαστήριο του κεφαλαίου. Μιλώ για το κεφάλαιο με την ευρύτερη έννοια η οποία συμπεριλαμβάνει και τους υπερεθνικούς οικονομικούς θεσμούς και τις κυβερνήσεις των κεντρικών καπιταλιστικών κρατών κυρίως, όσο μας αφορά, το 4ο Ράιχ. Το κεφάλαιο βλέπει αυτή την χώρα ως κοινωνικό εργαστήριο για να δοκιμάσει την κοινωνική αντοχή απέναντι στην επίθεση της λιτότητας. Για να δουν πώς θα εκφραστεί αυτή σε πολιτικούς όρους. Για να δει μέχρι που μπορεί να πάει τα πράγματα. Για να δουν πόσο πίσω μπορούν να μας πάνε ως κοινωνία. Και ξέρετε σε αυτή την επιλογή είναι ανελέητοι. Δεν υπάρχει τέλος σε αυτή την επίθεση. Το μόνο τέλος είναι το τέλος αυτού του πειραματόζωου. Ο μόνος τρόπος για να σταματήσει, να αντιστραφεί αυτή η επίθεση, είναι να αντιδράσει το πειραματόζωο, να αντισταθεί, να ξεσηκωθεί ο λαός. Έχουν κάνει λοιπόν την χώρα ένα κοινωνικό εργαστήριο του κεφαλαίου. Την έχουν κάνει ένα πεδίο δοκιμής οικονομικών όπλων, ένα πεδίο βολής εναντίον, δυστυχώς, ακίνητων στόχων. Δυστυχώς αυτή είναι η πραγματικότητα. Το βαρύ όπλο τους εναντίον μας είναι το όπλο της ανεργίας. Μια πραγματική ανεργία σήμερα που αγγίζει το 40%, που φτάνει το 70% στους νέους, ένας τέτοιος όγκος ανέργων, οι οποίοι είναι μακροχρόνια άνεργοι που σημαίνει ότι δεν παίρνουν πια ούτε αυτό το επίδομα ανεργίας, είναι έτοιμοι να πάνε να εργαστούν με ελάχιστο μισθό, με 1 ευρώ την ώρα, κάτω από τις χειρότερες συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας με οποιοδήποτε ωράριο τους απαιτηθεί, τους επιβληθεί μάλλον. Με το βαρύ όπλο, με αυτό το άκρως αποτελεσματικό όπλο χτυπούν στη βάση του το οικοδόμημα των μισθών, μέχρι να το κατεδαφίσουν. Αυτό το οικοδόμημα των μισθών και των εργασιακών σχέσεων το θεωρούσαμε στέρεο και δεδομένο, ξεχνώντας ότι το συνδετικό υλικό του είναι οι μαχητικοί αγώνες, είναι το αίμα που χύθηκε. Όταν λείπει αυτό το συνδετικό υλικό όταν λείπουν οι μαχητικοί και ανυποχώρητοι ταξικοί αγώνες, αυτό το οικοδόμημα θα γκρεμιστεί σαν πύργος από τραπουλόχαρτα. Αυτό θέλουν, θέλουν να οξύνουν την εκμετάλλευση της εργασίας στον υπέρτατο βαθμό, σε κτηνώδη βαθμό. Θέλουν να μας φτωχοποιήσουν ολοένα και περισσότερο, θέλουν να εξαθλιώσουν ολοένα και ευρύτερες κοινωνικές μερίδες. Θέλουν να λεηλατήσουν τον κοινωνικό πλούτο, τη δημόσια περιουσία, θέλουν να ανοίξουν ακόμα και τους τελευταίους τομείς που έχουν μείνει στην εκμετάλλευση του κεφαλαίου. Την παιδεία, την υγεία, τα βασικά αγαθά, το ρεύμα το νερό κι ας είναι βασικό, απαραίτητο για την επιβίωση, αγαθό. Αυτά είναι τα σχέδιά τους,

αυτά δοκιμάζουν. Και αυτά ο ελληνικός καπιταλισμός αποδέχεται.

Ο ελληνικός καπιταλισμός όμως δεν μπορεί να εγγυηθεί τίποτα. Δεν μπορεί να προσφέρει αυτήν την στιγμή τα στοιχειώδη, τα βασικά, τα στοιχειωδέστερα κοινωνικά αγαθά. Πες τε μου, αυτό πώς ερμηνεύεται με όρους δικαίου, πώς ερμηνεύεται με όρους κοινωνικής ασφάλειας, με την ευρύτερη έννοια; Μπορεί να σας πω πώς ερμηνεύεται με όρους του επαναστατικού δικαίου. Με όρους κοινωνικής διάσωσης και κοινωνικής ανασυγκρότησης. Κοιτάζτε, εσείς που ζείτε έξω βλέπετε να αυξάνονται συνέχεια τα σκοτεινά σπίτια, να πληθαίνουν οι άνθρωποι που τρώνε από τα σκουπίδια, να πληθαίνουν τα παιδιά που υποσιτίζονται, οι άρρωστοι που πεθαίνουν αβοήθητοι δίχως φάρμακα. Γιατί έχουν διαλύσει και αυτό τον τομέα, τον τομέα της υγείας, για να τον παραδώσουν και αυτόν στις δαγκάνες του κεφαλαίου. Ιδιαίτερα για τους αδύναμους που πετιούνται στον κοινωνικό Καιάδα. Μιλάμε για την απόλυτη φρίκη, μιλάμε για τα όνειρα που έχουν δολοφονηθεί. Σκοτώνουν το χαμόγελο του Έλληνα, ο ελληνικός λαός είναι ένας λαός αισιόδοξος. Είχε πάντα πολύ χαμηλό δείκτη αυτοκτονιών, ήταν πάντα μικρότερος από το 1/3 του μέσου όρου της Ε.Ε. μέχρι το 2010. Και από το 2010 μέχρι τώρα σε λιγότερο από 3 χρόνια έχουμε πάνω από 2000 αυτοκτονίες. 2000 δολοφονίες που επίσημα καταγράφονται ως αυτοκτονίες. Ατομικές τραγωδίες μιας βαθιά πληγωμένης κοινωνίας. Αυτοί οι δολοφονημένοι σβήνουν σιωπηλά. Όμως όχι όλοι. Στις 4 Απριλίου, στις 8.45 το πρωί στο Σύνταγμα, στην πλατεία των αγώνων, ο Δημήτρης Χριστούλας διέρρηξε την μεγάλη του καρδιά. Έγραψε με το αίμα της καρδιάς του ένα μήνυμα στους νέους δίχως μέλλον, να πάρουν τα όπλα και να κρεμάσουν ανάποδα τους προδότες της κατοχικής κυβέρνησης του Τσολάκογλου. Αυτή η κραυγή για εξέγερση συναντάει την κραυγή, την παμπάλαια κραυγή που ακούγεται σε αυτόν τον τόπο, που διατρέχει σαν πύρινο υπόγειο μάγμα την Ιστορία του. Μου θύμισε την εποχή που η αριστερά ήταν επαναστατική, όταν σε παρόμοιες συγκυρίες εθνικής και κοινωνικής καταστροφής όπως σήμερα, επέλεξε τον δρόμο της σύστασης ενός μετώπου αντίστασης από όλες τις ζωντανές δυνάμεις της χώρας μου θύμισε τον λόγο του Δημήτρη Γληνού στο βιβλίο «Τι είναι και τι θέλει το ΕΑΜ», ένα μικρό βιβλιαράκι – δεν θα σας το αφήσω γιατί δυσκολεύτηκα πολύ να το βρω – ήταν τότε που οι διανοούμενοι έμπαιναν στην πρώτη γραμμή, δεν εξαφανίζονταν, δεν λούφαζαν, δεν πρόδιδαν. Σας διαβάζω δυο αράδες μονάχα από τον λόγο του Δημήτρη Γληνού. Λέει «όταν ο Χίτλερ ετοιμάζε τα κρυφά εγκληματικά του σχέδια για την υποδούλωση των ευρωπαϊκών λαών, συζητώντας με έναν φίλο του που τον ρωτούσε με ποιον τρόπο θα καμφθεί η εσωτερική αντίσταση των λαών και θα τους παραλύσει, είτε με την συνηθισμένη του ξετσιπωσιά «σε κάθε τόπο θα βρεθούνε κάμποσα φιλόδοξα και ιδιοτελή καθάρματα που θα εξυπηρετήσουν το πρόγραμμα και τους σκοπούς μου».

Πρόθυμα και ιδιοτελή καθάρματα... πρόθυμα, φιλόδοξα και ιδιοτελή καθάρματα, οι Τσολάκογλου του χτες. Οι Σαμαράδες, οι Βενιζέλοι, οι Κουβέληδες του σήμερα. Οι Παπανδρέου, οι Καραμανλήδες, οι Μητσοτάκηδες, οι Λομβέρδοι. Μόνο που αυτοί δεν είναι οι προδότες της πατρίδας. Στην πατρίδα, την κοινή μας πατρίδα, πάντα αντιπάλευαν δύο πατρίδες. Η φτωχή πατρίδα της εργασίας και η πλούσια πατρίδα αυτών που είναι προσκολλημένοι σαν βδέλλες στο σώμα της φτωχιάς πατρίδας που την απομυζούν. Οι πλούσιοι της άρχουσας τάξης και εκείνοι οι πολιτικοί που μπόκαν φτωχαδάκια στην πολιτική και βγήκαν άμπλουτοι, αυτά τα ιδιοτελή και φιλόδοξα καθάρματα είναι που μας οδηγούν στην εθνική και κοινωνική καταστροφή.

Κι όσο αφορά την αντιβία. Αυτή δεν είναι καμία εφεύρεση ούτε της 17N ούτε του Επαναστατικού Αγώνα, είναι παμπάλαια, ένα παμπάλαιο δικαίωμα θέλω να πω του επαναστατικού κινήματος το οποίο απορρέει και νομιμοποιείται από την αξιακή του βάση από τις θεμελιώδεις αξίες που θεωρεί αδιαπραγμάτευτες: ελευθερία, κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα, πραγματική δημοκρατία, κοινωνική αλληλεγγύη, αυτοδιαχείριση, αυτές οι αξίες ήταν πάντα οι αξίες της αριστεράς, πάντα κάτω από αυτό το πρίσμα έκρινε το υπάρχον κοινωνικό σύστημα και το ισχύον δίκαιο, και όταν έβρισκε ότι ήταν αντίθετα σε αυτές τις αξίες νομιμοποιούνταν να τα ανατρέψει με κάθε τρόπο, νομιμοποιούνταν να χρησιμοποιήσει κάθε μέσο που θεωρούσε πρόσφορο στις εκάστοτε συγκυρίες. Να χρησιμοποιήσει κάθε μορφή αγώνα, και τον συνδυασμό όλων των μορφών αγώνα. Θα σας αναφέρω κάτι από την εποχή – την εποχή που λέγαμε ότι η αριστερά ήταν επαναστατική. Είναι μια απόφαση της πρωτοβάθμιας επιτροπής δημόσιας ασφαλείας του νομού Αττικής. Του '47. Στην

οποία συμμετέχει και ο πρόεδρος και ο εισαγγελέας πρωτοδικών και αποφάσιζε την εκτόπιση όλων των επικίνδυνων «εις την Δημόσιαν Ασφάλειαν». «Επειδή προκύπτει ότι ούτοι εσκόπουν να δημιουργήσουν εν τη Πρωτευούση κατάστασιν αναρχίας, δι' ανατινάξεων, εκτελέσεων και άλλων αναρχικών πράξεων. Προπαρεσκευάζον τας ανωτέρω αναφερομένας εγκληματικές πράξεις, καταρτίζοντες προς τούτο μαχητικές ομάδας κρούσεως ίνα δράσωσι τρομοκρατικώς. Και γενικώς εκινούνται συνωμοτικώς κατά της ασφάλειας του νόμιμου κράτους και της καθεστηκυίας τάξεως». Δεν ξέρω αν σας θυμίζει κάτι, εμένα μου θυμίζει το παραπεμπτικό βούλευμα, κινείται στην ίδια λογική.

Ύστερα, η επαναστατική συνέχεια της αριστερά διακόπηκε, με σημείο ρήξης το 1956, την απόφαση του κομμουνιστικού κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης του 20ου Συνεδρίου που προέκρινε ως μόνο δρόμο προς τον σοσιαλισμό τον ειρηνικό εκλογικό δρόμο και την ειρηνική συνύπαρξη μεταξύ των κρατών. Τα ΚΚ εφάρμοσαν αυτή την απόφαση στο εσωτερικό των χωρών ως ειρηνική συνύπαρξη των κοινωνικών τάξεων, αναζήτησαν συμμαχίες με τα μεσαία κοινωνικά στρώματα και μερίδες του αστισμού, μια πορεία που κορυφώθηκε με το βρώμικο '89 και το ρυπαρό 2012. Η αριστερά σταδιακά εγκατέλειψε την έννοια του κοινωνικού πολέμου, εξομοίωσε τον κοινωνικό θύτη με το κοινωνικό θύμα, εξομοίωσε τον ιστορικά πολιτικά επιτιθέμενο με τον πολιτικά ιστορικά αμυνόμενο και έφθασε ακόμα να θεωρεί τη δίκαια αντιβία των θυμάτων της καταπίεσης και της εκμετάλλευσης ως πρωτογενή βία. Με αυτό τον τρόπο έχασε το ηθικό της πλεονέκτημα, ξέχασε την ουσία της αριστερής πολιτικής που είναι η πολιτική της σύγκρουσης και εξαντλεί έτσι τον ιστορικό της ρόλο. Αυτή η μετατόπιση της αριστεράς προς συντηρητικές κατευθύνσεις, δημιούργησε ένα χώρο, έναν κενό χώρο επαναστατικής πολιτικής, στον οποίο είναι από τις αρχές της δεκαετίας του '60 που άρχισαν απόπειρες να ανασυγκροτηθεί. Στις αρχές της δεκαετίας του '60 ήταν η εποχή που σε μια μακρινή χώρα σε άλλη ήπειρο στην Κούβα, στα βουνά της Κούβας οι αντάρτες του Τσε, του Φιντέλ και του Σιενφουέγος γράφουν ένα ποίημα ρήξης με τα δόγματα της αριστεράς και στέλνουν το αντάρτικο σινιάλο με τον λόγο τους, ότι ο επαναστάτης δεν μπορεί να κάθεται μπροστά στο κατώφλι του σπιτιού του να περιμένει να περάσει η νεκρική πομπή του καπιταλισμού, ότι χρέος του επαναστάτη είναι να κάνει την επανάσταση. Σε αυτό τον κενό χώρο της πολιτικής της σύγκρουσης, στον κενό χώρο επαναστατικής πολιτικής αρχίζει να μορφοποιείται το επαναστατικό ρεύμα, γύρω στα μέσα της δεκαετίας του '60, σχηματοποιήθηκε ακόμα περισσότερο στο διάστημα της δικτατορίας, και στη συνέχεια μέσα από διαδικασίες που δεν είναι εδώ ώρα να αναπτύξουμε, προέκυψαν οργανώσεις ένοπλης αντιβίας όπως η 17N.

Η 17N θεωρούσε ότι το πέραςμα στο σοσιαλισμό με αυτοδιαχείριση και άμεση δημοκρατία θα γινόταν μόνο επαναστατικά και ότι το αντάρτικο πόλης θα προετοίμαζε υλικά, πολιτικά, ιδεολογικά, ψυχικά το λαϊκό κίνημα για τη μεγάλη σύγκρουση.

Θα σκιαγραφήσω πολύ συνοπτικά την ιστορία της 17N, γιατί έχει σημασία. Είναι ένας κρίκος στην επαναστατική διάρκεια. Η 17N εμφανίστηκε σε μια εποχή έντονων ριζοσπαστικών και ακηδεμόνευτων ταξικών αγώνων, την εποχή των μεγάλων ελπίδων για την έφοδο στον ουρανό. Η πορεία της ακολουθεί την πορεία της ελληνικής κοινωνίας, η ιστορία της είναι ένα κομμάτι της ελληνικής ιστορίας. Η πρώτη περίοδος ένοπλης παρέμβασης ήταν από τα μέσα μέχρι το τέλος της δεκαετίας του '70, ύστερα ακολουθεί μια δεκαετία πυκνής ένοπλης δράσης από το '83 μέχρι το '92 με σκοπό να οργανωθεί και να κινητοποιηθεί ο λαός, να δημιουργηθεί επαναστατική συνείδηση.

Είναι ενδιαφέρον να παραθέσω εδώ ένα απόσπασμα από τον λόγο της 17N, όχι για να καυχηθώ ότι δικαιωθήκαμε, αλλά για να δείξω ότι οι επαναστατικές οργανώσεις αναλύουν την πραγματικότητα, όπως το έκανε η 17N στην εποχή της. Αργότερα ο Επαναστατικός Αγώνας στην εποχή του. Αναλύουν την πραγματικότητα, βλέπουν ότι οδηγούμαστε στη σημερινή καταστροφή και προσπαθούν να την αλλάξουν, προσπαθούν να ανατρέψουν το σύστημα που οδηγεί σε αυτή την καταστροφή. Είναι από το βιβλίο των προκηρύξεων της 17N, εκδόσεις Κάκτος, σελίδα 204, είναι μια ανάλυση γραμμένη το 1986 και λέει ότι «η χώρα οδηγείται με μαθηματική ακρίβεια στην οικονομική χρεοκοπία και καταστροφή. Η διαδικασία της αποβιομηχανοποίησης και αποσύνθεσης της κοινωνίας που έχει αρχίσει, οδηγεί σίγουρα στην χρεοκοπία, στην καταστροφή, τον μαρασμό, στην εναπόθεση της τύχης της χώρας στις αγαθές προθέσεις των δυτικών τραπεζών, της ΕΟΚ, του

ΔΝΤ». Κάνω μια παρένθεση για να πω ότι η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει αρχίσει να υλοποιεί την κορυφαία επιλογή της άρχουσας τάξης, την ένταξη της χώρας στην ΕΟΚ. Που με το που ξεκίνησε η ένταξη, σαρώθηκε αμέσως η όποια μεταποιητική βάση και άρχισε η καταστροφή του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας που μας οδήγησε σε αυτά τα χάλια. Τότε το ΠΑΣΟΚ αντί να αναδιοργανώσει την οικονομία ακολούθησε τη βασική επιλογή του κεφαλαίου, την ανάπτυξη εντός εισαγωγικών, μέσω συνεχώς διογκωμένου δημόσιου δανεισμού. Κοιτάζτε – εγώ εξηγώ τις κρίσεις του καπιταλισμού από την μαρξιστική οπτική που λέει ότι η άναρχη επέκταση του κεφαλαίου σκοντάφτει πάνω στα εσωτερικά του όρια. Για να τα ξεπεράσει υιοθετεί κάποια μέτρα, όμως ξανά οι ίδιοι φραγμοί ύστερα από λίγο ορθώνονται ακόμα ισχυρότεροι μπροστά του. Η κρίση του '75 ξεπεράστηκε με τη νεοφιλελεύθερη απορρύθμιση και κυρίως με την ανάπτυξη μέσω δανεισμού. Αυτό δεν ίσχυσε ειδικά για την Ελλάδα. Αυτό ίσχυε παντού. Αν δείτε τους πίνακες του δημόσιου χρέους των ευρωπαϊκών χωρών, ενώ μέχρι το 1980 είναι μπορώ να πω σε μονοψήφιο αριθμό, μετά το 1980 αυτό απογειώνεται. Είναι η πολιτική του καπιταλισμού για να ξεπεράσει την κρίση, τη δομική του κρίση, ύστερα από μια αδιατάρακτη πορεία συσσώρευσης από το 1945 ως το 1975. Στην Ελλάδα ο άφθονος δημόσιος δανεισμός καλύπτει την καταστροφή της παραγωγικής της δομής, ενθαρρύνεται ο καταναλωτισμός και αναπληρώνεται το κενό από την αποφορολόγηση των πλουσίων ενώ ταυτόχρονα ανοίγεται το πεδίο δράσης για αυτά τα ιδιοτελή, φιλόδοξα καθάρματα και το όργιο της ρεμούλας τους. Ουσιαστικά, η Ελλάδα χρεοκόπησε το '85. Το 1985 φάνηκε καθαρά ότι είναι αδύνατον να το αποπληρώσουμε το χρέος. Φτάσαμε στο χείλος της χρεοκοπίας, ο τότε διοικητής της Τράπεζα Ελλάδος Δημήτρης Χαλικιάς το παραδέχεται σε μια συνέντευξη που δίνει στον Οικονομικό Ταχυδρόμο στις 8/1/1988 και λέει ότι η χώρα βρέθηκε στο χείλος της κατάρρευσης. Τότε ο Παπανδρέου χρειάστηκε να επαναφέρει τον άνθρωπο της ΕΟΚ, τον Σημίτη. Από το 1985, λοιπόν, έκαναν τη χώρα έρμαιο των μεγάλων δυτικών τραπεζών. Να διαβάσω ακόμα μία πρόταση: «Γνωρίζουν οι κυβερνώντες ότι η μόνη λύση θα είναι και πάλι ο δανεισμός και συνεπώς η ουσιαστική χρεοκοπία της χώρας και η πλήρης υποτέλεια στις δυτικές τράπεζες, ανεξάρτητα από τη μορφή που θα πάρει. Αυτές θα αποφασίζουν για τις τύχες της οικονομίας και συνάμα για τις πολιτικές της τύχες. Οδηγούμαστε όχι μόνο στη χρεοκοπία, τον μαρασμό, την πλήρη εξάρτηση από τις τράπεζες, αλλά και σε μια σκληρή δεξιά ημιφασιστική λύση, με πτώση πάνω του από 50% του βιοτικού επιπέδου, σε περίπου 2-3 χρόνια και μαζική ανεργία», αυτό που γίνεται τώρα. Αυτό δεν έγινε τότε γιατί υπήρχε ακόμα αυτή η πολιτική της επέκτασης μέσω του άφθονου δανεισμού.

Να συνεχίσω πολύ συνοπτικά, η δεκαετία του '80 που είναι και η δεκαετία της πυκνής δράσης 17N είναι ταυτόχρονα η δεκαετία της ενσωμάτωσης, του ιδιωτικού, της απαξίωσης κάθε έννοιας της συλλογικότητας. Ακολουθεί η δεκαετία του '90, της εξάντλησης του σχεδίου του αντάρτικου πόλης, αγγίζει τα όριά του. Είναι η σκληρή δεκαετία του '90 με 2000, όταν κορυφώνεται η ηγεμονία της αστικής ιδεολογίας, το λάιφ στάιλ, όταν ολοκληρώνεται η διαδικασία της διακοπής της συνέχειας της ιστορίας των αγώνων, της συλλογικής μνήμης, όλα εκείνα που προωθούσε ο καπιταλισμός για να διατηρήσει την κυριαρχία του, και όλα αυτά τα οποία μας έφεραν σε αυτή την κατάσταση. Εκείνη τη δεκαετία και η 17N και οι χώροι που προέκριναν μια πολιτική σύγκρουσης και ρήξης συρρικνώνονταν.

Εκείνη την άνοδρη δεκαετία, όσοι φύλαγαν απ' το νερό της αγωνιστικής μνήμης και της επαναστατικής παράδοσης κρατούσαν ζωντανές τις ρίζες του δέντρου της αντίστασης. Η 17N προσπάθησε να κρατήσει κάτω από τις στάχτες του καταναλωτισμού, της παραίτησης, της αποστράτευσης, του ατομικισμού, της πλήρους αστικοποίησης των συνδικαλιστικών και πολιτικών ηγεσιών, να κρατήσει κάτω από αυτές τις στάχτες ζωντανή τη φλόγα της ελπίδας, τη φλόγα της σύγκρουσης.

Ύστερα από εκείνο το τρομερό καλοκαίρι του 2002 που έκλεισε ο κύκλος της 17N, ανοίγει ο κύκλος του Επαναστατικού Αγώνα. Τα μέλη του ΕΑ έκαναν τη δική τους ανάλυση της κοινωνικής πραγματικότητας, διαπιστώσανε ότι υπάρχει κοινωνικός πόλεμος, ότι δεν υπάρχει αληθινή δημοκρατία, δεν υπάρχει αληθινή δικαιοσύνη, φτάσαν στο συμπέρασμα ότι για να πάμε στην αταξική κοινωνία, σε αυτή την κοινωνική μορφή που ονειρεύονται και περιγράφουν στα κείμενά

τους, χρειάζεται επανάσταση. Θέτουν το ερώτημα στον εαυτό τους: «Αν όχι τώρα, πότε;», «αν όχι εμείς, ποιοί;» και δίνονται ολόψυχα σε αυτόν τον αγώνα. Έχω φέρει εδώ, τα ξέρετε και εσείς, έναν τόμο με τις προκηρύξεις της οργάνωσης, μαζί με κάποια τεύχη με τον προφορικό λόγο κυρίως των μελών του Επαναστατικού Αγώνα.. Είναι ένα σώμα κειμένων με συνέπεια και συνέχεια όπου αναλύεται η πραγματικότητα, λέει πώς θα ξεπεραστεί μέσα από την κοινωνική επανάσταση. Έχουν ένα πολιτικό και κοινωνικό σχέδιο, έχουν ένα πρόγραμμα. Μπορώ να διαβάσω πώς θέλουν την κοινωνία την οποία ονειρεύονται: «...με την άρνηση κάθε μορφής οργανωμένης εξουσίας, με μια οριζόντια οργανωτική δομή που θα καθορίζει την πολιτική και οικονομική ζωή της χώρας». Είναι μια οπτική που τονίζει τον οριζόντιο χαρακτήρα της μελλοντικής κοινωνίας. Θα ήθελα να σταθώ λίγο σε αυτό. Βλέπουμε ότι από το πρόγραμμά τους, από το αξιακό τους σύστημα θέλουν μια οριζόντια οργάνωση της κοινωνίας δίχως πυραμιδωτή δομή, δίχως διευθυντές. Οι ελευθεριακές οργανώσεις προσαρμόζουν ανάλογα με το όραμα, το στρατηγικό τους στόχο, και την τακτική τους, εφαρμόζουν εμβρυακά και μέσα στην οργάνωσή τους τις κοινωνικές μορφές που ονειρεύονται.

«Μια οργανωτική δομή με οριζόντιο χαρακτήρα χωρίς αντιπροσώπους, ούτε επαγγελματίες της πολιτικής ζωής» Μιλούν ακόμα για την παραγωγική ανασυγκρότηση. «Να πάρουμε στα χέρια μας όλα τα παραγωγικά μέσα και τις παραγωγικές μονάδες και να τις κοινωνικοποιήσουμε». «Τα ίδια τα εργατικά συμβούλια να καθορίζουν τι θα παραχθεί και για ποιους. Έξω από κάθε λογική ανταγωνισμού και ανάπτυξης, έξω από τις πρακτικές και τις αξίες της αγοράς». Αυτός ήταν ο λόγος τους. Η δράση τους εξυπηρετούσε αυτό το λόγο. Ήταν μια δράση με συνέπεια και διάρκεια δράση που υπηρετούσε το όραμά τους. Χτυπούσαν συμβολικά και παραδειγματικά στόχους που συμβόλιζαν την οικονομική, την πολιτική, την κοινωνική εξουσία. Ήθελαν να πείσουν ολοένα και ευρύτερες κοινωνικές μερίδες ότι ο μόνος τρόπος για να βγούμε από αυτή την κρίση, να γλιτώσουμε από την καταστροφή είναι η κοινωνική ενεργοποίηση, η κοινωνική επανάσταση. Ήθελαν να λειτουργήσουν ως μια συσπείρωση, ως ένας πόλος, ως ένας εξεγερτικός πυρήνας... Ήθελα να πω επίσης ότι η στράτευσή τους ήταν ολοκληρωτική. Δόθηκαν ολόψυχα σε αυτό που πίστευαν. Από αυτή τη δράση δεν προσδοκούσαν κανένα κέρδος, δεν αποσκοπούσαν σε κανένος είδους όφελος. Αντίθετα, είχαν ένα τρομακτικό κόστος. Ένας σύντροφός έπεσε νεκρός. Οι ίδιοι έχασαν την ελευθερία τους... Μετά τις συλλήψεις αντιμετώπισαν μια πρωτοφανή εκδικητικότητα. Η Πόλα Ρούπα κινδύνεψε να χάσει το παιδί της, το μωρό της. Έκανε γυναικολογικές εξετάσεις με παρουσία φρουρών. Χρειάστηκε η ίδια, οι σύντροφοί της και οι συνήγοροί της να δώσουν μάχες για να καταφέρει να γεννήσει δίχως την παρουσία ένοπλων φρουρών. Εσείς οι γυναίκες δικαστές γνωρίζετε τι σημαίνει αυτή η κορυφαία στιγμή, να φέρνεις στον κόσμο μια καινούργια ζωή, με αξιοπρέπεια. Και μετά, μέσα στη φυλακή, μέσα στη βρώμα, τις ακαθαρσίες, τις κατσαρίδες, τις αρρώστιες τις μολυσματικές, χρειάστηκε η γυναίκα, η Πόλα Ρούπα να βγάξει νύχια για να υπερασπιστεί πόντο πόντο ένα χώρο για την ίδια και το μωρό της.

Ο Κώστας Γουρνάς, θα θυμάστε τις φωτογραφίες του μετά τη σύλληψή του, βασανίστηκε. Τα σημάδια των βασανιστηρίων ήταν εμφανή στο πρόσωπό του. Και στη συνέχεια εκδικητικά τον μετήγαγαν στις φυλακές των Τρικάλων – κάπου μακριά, τώρα δεν θυμάμαι. Χρειάστηκαν μήνες απομόνωσης, χρειάστηκε μία μακρόχρονη και αποφασιστική απεργία πείνας με όλα τα προβλήματα υγείας που αντιμετωπίζει για να τον φέρουν εδώ, στον Κορυδαλλό και πάλι χρειάστηκε καινούργιος αγώνας για να μπορεί να βλέπει τα διδυμάκια του. Θα ήθελα κλείνοντας πάνω σε αυτό το θέμα και από αυτό το βήμα να σας πω ότι για τον Κώστα, αν τον καταδικάσετε, ούτε ο ίδιος, ούτε το κίνημα αλληλεγγύης, ούτε οι πολιτικοί κρατούμενοι, ούτε εγώ στο βαθμό που μου αναλογεί, θα δεχτούμε αυτή την εκδικητική αντιμετώπιση. Ούτε ο Κώστας, ούτε κανείς πολιτικός κρατούμενος θα είναι μόνος του. Κλείνοντας θα κάνω μια μικρή αναφορά για την καταστολή. Ότι την ίδια μέρα που διερράγη, συνθλίβοντας τη σιωπή ο Δημήτρης Χριστούλας, το βράδυ εκείνης της ημέρας συγκεντρώθηκε στην πλατεία των αγώνων μέγα πλήθος για να τον τιμήσει. Και τότε εξαπολύθηκε μια άγρια επίθεση από τους πραιτοριανούς, χτυπώντας αδιακρίτως, ανοίγοντας κεφάλια, λούζοντας τον κόσμο που είχε συγκεντρωθεί εκεί με τα χημικά τα δηλητηριώδη και καρκινογόνα αυτά που έχουν δοκιμάσει οι ισραηλινοί εναντίον των Παλαιστινίων. Ήταν μια πολιτική επιχείρηση, κύριε Εισαγγελέα.

Μία δικαστής: Αναφερθήκατε στην οριζόντια διαδικασία των οργανώσεων που μας αφορά εμάς εδώ, χωρίς διεύθυνση και χωρίς χωρίς... Θέλω να μας διευκρινίσετε, ποιά είναι η δική σας άποψη και εμπειρία, ποιός θα επιλέξει τον στόχο, πώς θα το οργανώσουν; Το κάνει ένας, Το κάνουν όλοι μαζί; γίνεται από μόνο του; Τι ακριβώς συμβαίνει; Δηλαδή πώς στην πράξη;... Δεν προκύπτει ένας ρόλος αρχηγικός ή κατευθυντήριο; Αυτό να μας διευκρινίσετε κάπως.

Δ. Κουφοντίνας: Πρώτα πρώτα αξιακά. Η οργάνωση αυτή, οι οργανώσεις αυτές που ονειρεύονται μια κοινωνία δίχως εξουσία, δίχως κράτος, μια κοινωνία αυτοδιεύθυνσης, ατομικής και συλλογικής αυτοδιαχείρισης. Σε αυτό το μοντέλο δεν υπάρχει επιτελείο. Δεν υπάρχει μια κεντρική διεύθυνση. Δεν υπάρχει αρχηγός και στρατιώτες. Δεν υπάρχουν διευθυντές και διευθυνόμενοι. Το ίδιο σε εμβρυακή μορφή εφαρμόζεται και στο εσωτερικό των οργανώσεων αντιβίας, και ιδιαίτερα στις αναρχικές οργανώσεις της λαϊκής αντιβίας. Οι αναρχικοί, για να το πω απλά, έχουν αλλεργία στους αρχηγούς. Έχουν αλλεργία στους αρχηγούς, δεν τους μπορούν τους αρχηγούς. Αυτό συμβαίνει και από την ίδια τη φύση αυτής της οργάνωσης, από την ίδια τη συγκρότηση της ομάδας. Γνωρίζω από τη δική μου εμπειρία, από τα διαβάσματα μου επίσης ότι στο επαναστατικό κίνημα, είτε της μαρξιστικής αναφοράς, είτε της αναρχικής, ιδιαίτερα της αναρχικής, ότι στις ένοπλες οργανώσεις δεν υπάρχουν αρχηγοί. Αυτό είναι πιο κατανοητό όταν πρόκειται για ολιγομελείς ομάδες, εκεί είναι λίγα τα άτομα και οι σχέσεις είναι προσωπικές.

Αυτό ισχύει για όλες τις μικρές οργανώσεις όπου οι σχέσεις είναι προσωπικές, όμως και οι αγωνιστές από την ίδια την ιδεολογία τους δεν μπορούν να δεχτούν κάποιον αρχηγό. Αλλά και από το ίδιο το είδος της δράσης. Δηλαδή όταν κάποιος πρέπει να πάρει μια τόσο σοβαρή απόφαση, πρώτα από όλα για τον εαυτό του, να διακινδυνεύει τα πάντα, την ελευθερία, τη ζωή του. Αυτό δεν μπορεί να γίνει με διαταγή κάποιου. Να του πει «πήγαινε κάνε αυτό ή εκείνο». Αλλά και από την άλλη πλευρά. Για να προβείς σε αυτή τη δράση, γιατί σας είπα πριν στο χώρο του επαναστατικού κινήματος δεν βρίσκεις εύκολα λάτρεις της βίας, αυτούς αναζητήστε τους αλλού, για να προβείς σε μια ενέργεια χρειάζεται μια εσωτερική διεργασία. Αυτό δεν μπορεί να γίνει κατόπιν εντολής, αλλά κατόπιν εσωτερικής διεργασίας, εσωτερικής διαδικασίας και υπέρβασης.

Πρόεδρος: Από τους τρεις κατηγορούμενους, οι οποίοι σας έχουν επιλέξει σαν μάρτυρα αναφερθήκατε από την αρχή βασικά στους δύο. Δεν αναφερθήκατε στον Κύριο Μαζιώτη. Είναι τυχαίο αυτό;

Δ. Κουφοντίνας: Όχι. Γνωρίζω τον Νίκο, και έχω να πω ότι ανήκει στο χώρο των αναρχικών και ιδιαίτερα στο χώρο της αντιβίας εδώ και χρόνια. Έχει μια συνεχή παρουσία και μια συνεπή παρουσία. Τι να σας πω άλλο, για έναν τόσο γνωστό αγωνιστή.

Εισαγγελέας: Επειδή στη δίκη της 17N είχατε αναλάβει και εσείς την πολιτική ευθύνη για τις ενέργειες της οργάνωσης, μπορείτε να επαναπροσδιορίσετε σαφέστερα σε τι συνίσταται κατά τη δική σας άποψη η πολιτική ευθύνη και τι σχέση μπορεί να έχει και αν μπορεί να μην έχει με τις ενέργειες της οργάνωσης.

Δ. Κουφοντίνας: Να σας πω. Κατ' αρχάς η ανάληψη της ευθύνης είναι κατ' αρχήν πράξη μέγιστης ευθύνης. Και εδώ τίθεται ένα ζήτημα πολύ σοβαρό και πολύ μεγάλο. Εγώ θα ήθελα να το γενικεύσω. Να πω πρώτα πρώτα για το ζήτημα της ευθύνης. Δηλαδή όλοι σε αυτή τη κοινωνική συγκρότηση έχουμε κάποιον κοινωνικό ρόλο. Και όλοι έχουμε, πρέπει να έχουμε, προσωπική ευθύνη. Να πούμε για τον χώρο της πολιτικής. Έχετε ακούσει κανέναν να αναλαμβάνει πολιτικές ευθύνες; Μάλιστα, άκουσα κάποιον πρόσφατα από αυτούς τους φιλόδοξους και ιδιοτελείς, ακούσατε πώς τους χαρακτηρίζει ο Γληνός, να λέει ότι οι πολιτικές ευθύνες αποδίδονται. Φυσικά αποδίδονται, και ο ελληνικός λαός ξέρει και θα τους τις αποδώσει όπως τους αξίζει, αλλά οι πολιτικές ευθύνες αναλαμβάνονται. Θα ήθελα να συνεχίσω τη γενίκευση και να πω ότι και σεις κύριοι δικαστές, έχετε την προσωπική σας ευθύνη. Δηλαδή από την ίδια τη θέση σας εδώ, από αυτά τα έδρανα, από αυτό το δικαστήριο, τη μορφή του δικαστηρίου δηλαδή που συγκροτείτε, θα έλεγα ότι στην εποχή της σχετικοποίησης των πάντων, σχετικοποιείται ακόμα και ο όρκος του δικαστή. Λέω δηλαδή ότι η συμμετοχή σας σε ένα τέτοιο ειδικό δικαστήριο, ουσιαστικά συνιστά την παραβίαση του συντάγματος. Το άρθρο 97. Επιπλέον, δικάζοντας μία υπόθεση πολιτική και σε αυτό

το σημείο θα ήθελα να διαβάσω κάτι που έγραψε ο καθηγητής Κώστας Μπέης, μια ευγενική μορφή, ιερέας και δικός σας δάσκαλος, με ημερομηνία της 1/10/2002 με τίτλο «Ο δικαιοκός πολιτισμός στο στόχαστρο», λέει ότι «μόνο οι ανόητοι δεν βλέπουν ότι η βία είναι μια μορφή πολιτικής» και συνεχίζει απευθυνόμενος στους δικαστές, τους συναδέλφους σας που συμμετέχουν σε ένα τέτοιο ειδικό δικαστήριο ότι «μια ποινική διαδικασία που μεθοδευμένα παραβλέπει την υπαρκτή πολιτική διάσταση των επίδικων εγκλημάτων, έχει εξαρχής χάσει ένα μεγάλο μέρος της αξιοπιστίας της». Και ο καθηγητής Μπέης δεν είναι θιασώτης της αντιβίας, αντίθετα την καταδικάζει. Και για αυτό έχει μεγαλύτερη αξία να ακούμε τέτοια πράγματα από τα χείλη... Για σας κύριε δικαστές νομίζω μπαίνει ένα ζήτημα προσωπικής ευθύνης. Δηλαδή αν θα επιλέξετε έναν εργαλειακό ρόλο, να πείτε, ότι αυτούς τους νόμους έχω, παίρνω την ενοχή, την τεμαχίζω, την αντιστοιχίζω με κομμάτια στέρησης της ελευθερίας, κάνω τη σούμα, βγάζω χρόνια, βγάζω την απόφαση, να κάνετε μία, ας πούμε, ποινική λογιστική.

Το ζήτημα προσωπικής ευθύνης ποιο είναι; Ότι μέσα στα στενά περιθώρια που έχετε, τα οποία μειώνονται διαρκώς από τις ειδικές ποινικές διατάξεις των εκτάκτων νόμων, μπορείτε μέσα σε αυτά τα στενά όρια να λειτουργήσετε είτε ως εργαλεία, είτε ακούγοντας ο καθένας την συνείδησή του. Έχω πει παλιά ότι μια πολιτική υπόθεση κρίνεται πολιτικά, αυτό όμως το ζήτημα μπορεί να το προσεγγίσει και ένα δικαστήριο. Θέλω να σας θυμίσω εδώ ότι ένα δικαστήριο μόνο αναγνώρισε μη ταπεινά ελατήρια σε πολιτική δίκη. Αυτό είναι ζήτημα δικό σας. Και εδώ είναι που θα φανεί η προσωπική ευθύνη του καθενός. Όσο αφορά την ευθύνη των συντρόφων του ΕΑ, η ανάληψη της πολιτικής ευθύνης σημαίνει ότι είμαι αυτός, «Αποδέχομαι το πρόγραμμα και τις αρχές της οργάνωσης». Δεν σημαίνει ότι αποδέχομαι το κατηγορητήριο. Δεν μπαίνουν σε μια τέτοια λογική. Δεν γίνεται αυτό το πράγμα. Δεν αποδέχονται αυτό που λέει το κατηγορητήριο, δεν νοιάζονται, δεν ασχολούνται με αυτό. Αυτό που τους ενδιαφέρει είναι κάτι παραπάνω από την προσωπική τους ελευθερία, είναι η υπεράσπιση των επιλογών τους και η υπεράσπιση του προγράμματος της οργάνωσης. Και να σας πω και κάτι για τον Κωστή, γιατί είναι αυτός εδώ, όμως, το ίδιο ισχύει για τα άλλα δυο μέλη της οργάνωσης. Ότι η ευθύνη που αναλαμβάνουν πάει πιο πέρα από την υπεράσπιση της οργάνωσης. Οι οργανώσεις Επαναστατικός Αγώνας, 17N είναι ιστορικές μορφές. Έχουν αρχή έχουν και τέλος. Αυτοί που συμμετείχαν σε αυτές δεν απαρνιούνται την ιστορία τους. Όμως η ευθύνη που αναλαμβάνουν είναι κάτι παραπάνω. Θα σας εξηγήσω παραφράζοντας λίγους στίχους του Λειβαδίτη. Ο Κωστής θα ήθελε να ακούει μια φυσαρμόνικα το βράδυ, να αγκαλιάζει τα παιδιά του, να κοιτά με την αγαπημένη του εν' άστρο, να ονειρεύεται. Όμως ένιωθε υπεύθυνος για όλα τα παιδιά του κόσμου, για όλες τις αγαπημένες, για όλες τις φυσαρμόνικες του κόσμου, για όλα τα άστρα, για όλα τα όνειρα. Και αυτή είναι η ευθύνη που αναλαμβάνει.

Εισαγγελέας: Μία προσωπική ερώτηση, αν θέλετε απαντάτε. Μετά την πάροδο αρκετών ετών από την όποια δράσης σας στη 17N και μετά από κάποια αναδρομή που θα έχετε κάνει -έχετε εξάλλου μια ευκαιρία σημαντική- σίγουρα θα έχετε κάνει για τα γεγονότα επανειλημμένα. Είναι κάτι για το οποίο που έχετε μετανιώσει, που έχετε αλλάξει άποψη από τότε, που θα αλλάζατε σήμερα τη συμπεριφορά σας;

Δ. Κουφοντίνας: Κοιτάζτε. Ένα χαρακτηριστικό των επαναστατών, με την έννοια που ανέφερα πιο πριν της ευθύνης τους, ένα χαρακτηριστικό είναι η κριτική και η αυτοκριτική που κάνουν. Αυτή γίνεται. Να είστε σίγουροι ότι γίνεται. Απλώς αυτή η διαδικασία της κριτικής και της αυτοκριτικής δεν μπορεί να γίνει σε μια δικαστική αίθουσα. Γίνεται απέναντι στον αποδέκτη του λόγου μας, γίνεται απέναντι στην κοινωνία. Κρίνοντας από την απόσταση του χρόνου, λέω ότι αν η 17N συνέβαλε σε κάτι ήταν στην επαναστατική διάρκεια. Το ότι προσπάθησε να κρατήσει τη φλόγα της εξέγερσης αναμμένη σε δύσκολους καιρούς. Το ότι έδειξε ότι οι ισχυροί δεν είναι άτρωτοι. Αυτό νομίζω είναι μια συμβολή. Δηλαδή η συμβολή στο επαναστατικό παρόν και στην πίστη για την επαναστατική ανατροπή, για να 'ρθει η εποχή του Ανθρώπου.Τίποτα άλλο.

Πρόεδρος: Υπάρχει άλλη ερώτηση, παρακαλώ;

Βαγιανού: Είπατε ότι, τόσο εσείς όσο και ο Επαναστατικός Αγώνας έτσι όπως εσείς τον γνωρίσατε, τα πρόσωπα και τις ιδέες τους, σε κάθε πολιτική του πράξη, σε κάθε ενέργεια συνόδευε αυτά με μια

ανάλυση, με μια βίωση των ιστορικών σχέσεων που ζούσε. Με αυτή την έννοια, θα μπορούσαμε να πούμε ότι σε όλη αυτή τη διαδρομή τον χαρακτήρισε κάποιος στείρος φετιχισμός των όπλων ή μια αυτοεπιβεβαίωση μέσα από τις ενέργειες και τις πράξεις του; Ή ήταν ένα κομμάτι αναπόσπαστο για την κοινωνική επανάσταση, το όνειρο που είπατε της ανατροπής του καπιταλισμού και του κράτους; Υπήρχε δηλαδή οπουδήποτε στις ενέργειες αυτές τις δεκαέξι και σε όλη τη διαδρομή του οποιαδήποτε έκφανση φετιχισμού για τα όπλα, για τη βία, στείρου φετιχισμού και ναρκισσιστικής επιβεβαίωσης μέσα από τα όπλα; Είναι κάτι για το οποίο κατηγορούνται οι επαναστάτες πολλές φορές, ότι έχουν έναν φετιχισμό με τη βία και έτσι δαιμονοποιούνται στη συνέχεια ως κακοί και παθολογικοί που ρέπουν προς το έγκλημα. Είναι ένα όπλο του πολέμου, του αντιτρομοκρατικού λεγόμενου πολέμου ενάντια στις οργανώσεις αυτή η κατηγορία.

Δ. Κουφοντίνας: Οι επαναστατικές οργανώσεις θεωρούν ότι η κοινωνική επανάσταση είναι έργο ολόκληρης της κοινωνίας. Είναι έργο του λαού. Οι επαναστατικές οργανώσεις χρησιμοποιούν και τη λαϊκή αντιβία, προσπαθώντας να λειτουργήσουν ως προωθητής, ας πούμε, της κοινωνικής συνείδησης. Η επανάσταση, όπως την αντιλαμβανόμαστε είναι μια διαλεκτική σύνθεση βίας και μη βίας, ειρηνικών και δυναμικών μέσων, μαζικών και ένοπλων πρακτικών. Οι ίδιοι οι επαναστάτες, οι ένοπλοι επαναστάτες χρησιμοποιούν την αντιβία, αν θέλετε, «στραβώνουν το ραβδί» προς την αντίθετη κατεύθυνση, και ως απάντηση στον φετιχισμό της μη βίας. Σας είπα και πιο πριν για την αντίφαση, την οποία βιώνει το μέλος της επαναστατικής οργάνωσης και η συλλογικότητα: το να επιδιώκεται μια κοινωνία όπου δεν θα υπάρχει βία και να αναγκάζεται να φτάσει εκεί καταφεύγοντας στη βία. Αυτή την αντίφαση που βιώνεται και ατομικά και συλλογικά μπορούμε να την επιβεβαιώσουμε κοιτάζοντας αυτές τις 16-17 ενέργειες της οργάνωσης όπου χρησιμοποιήθηκε το ελάχιστο ποσοστό βίας, η ελάχιστη ποσότητα βίας. Αυτό νομίζω ότι είναι και μια απάντηση. Δεν υπάρχει κανένας φετιχισμός των όπλων. Αυτό που θέλει να δείξει μια επαναστατική οργάνωση είναι ότι εκ των πραγμάτων, όπως μας δείχνει η ιστορική εμπειρία, η επανάσταση θα γίνει με τη χρήση και της βίας.

Πρόεδρος: Άλλη ερώτηση.

Δαλιάνη: Έχετε τη δυνατότητα να τοποθετήσετε απέναντι στο φαινόμενο της λαϊκής αντιβίας υπό δύο ιδιότητες αυτή τη στιγμή: και ως ο ίδιος μέλος της οργάνωσης, τη δική σας επιλογή, αλλά και ως κοινωνία, ως αποδέκτης πλέον της δράσης μια άλλης οργάνωσης για την οποία ήρθατε σήμερα να καταθέσετε. Υπό τις δύο αυτές ιδιότητες, θεωρείτε ότι εντέλει από τη δράση, από τις ενέργειες των οργάνωσης, τις συγκεκριμένες ενέργειες αυτής της οργάνωσης που κρίνονται εδώ σήμερα, η κοινωνία απειλήθηκε, τρομοκρατήθηκε;

Δ. Κουφοντίνας: Ένα κομμάτι της κοινωνίας, ναι, τρομοκρατήθηκε. Οι πλούσιοι, οι ισχυροί μπορώ να πω ότι σε ένα βαθμό τρομοκρατήθηκαν. Η κοινωνία η ίδια ποτέ δεν ένιωσε ότι απειλείται από αυτή την δράση που δεν στρεφόταν ποτέ εναντίον του λαού. Αυτό που μπορώ να σας πω, είναι ότι πρόκειται και για μετρήσιμο μέγεθος, δημοσκοπικά. Ακόμα και στις χειρότερες συνθήκες, το καλοκαίρι του 2002, με όλον εκείνο τον βομβαρδισμό από τα ΜΜΕ, την τρομοϋστερία, την επιστράτευση όλων των ιδεολογικών μηχανισμών του συστήματος, σε σφυγμομετρήσεις που έγιναν τότε, τοποθετούνταν σε ένα πολύ πολύ μικρό ... ποσοστό αυτοί που έλεγαν ότι απειλούνται ή ένιωθαν ότι τρομοκρατούνται από τις επαναστατικές οργανώσεις.

Δαλιάνη: Μια τελευταία ερώτηση, σε συνέχεια της ερώτησης του κυρίου εισαγγελέα. Είπατε ότι η πολιτική ευθύνη αναλαμβάνεται. Και μάλιστα εντοπίσατε συγκεκριμένα για την πολιτική ευθύνη που ανέλαβε ο κύριος Γουρνάς λέγοντας ότι ένιωθε υπεύθυνος απέναντι στα παιδιά του για μια καλύτερη κοινωνία. Αρκεί λοιπόν αυτή η δήλωση, η ανάληψη πολιτικής ευθύνης ότι κάποιος λέει “ναι συμφωνώ, συμμετείχα σε αυτό το σχήμα” για να αποδοθούν οι συγκεκριμένες ποινές κατά τη γνώμη σας ή χρειάζονται και άλλα μεγέθη απόδειξης; Ή τελικά δεν έχει καμία σημασία αυτή η δήλωση για το ... δικαστήριο.

Δ. Κουφοντίνας: Σε μια δίκη πολιτικών αντιπάλων αυτό που μετράει, όπως και έχει αποδείξει η εμπειρία, η ιστορική εμπειρία, ότι συχνά δεν είναι, πάντα σχεδόν θα έλεγα, ότι δεν είναι η απόδειξη που θα βγει μέσα από τη δικαστική διαδικασία, η οποία θα οδηγήσει στην ποινή. Θα σας φέρω ένα

παράδειγμα ιστορικό. Την εποχή του εμφυλίου περιέρχονταν τα νησιά της εξορίας δικαστικές «εξεταστικές επιτροπές», τις οποίες οι εξόριστοι τις λέγανε επιτροπές δηλώσεων μετανοίας. Αρκούσε ο κομμουνιστής να απαρνηθεί τη πολιτική του ευθύνη, να δηλώσει ότι καταδικάζει τον κομμουνισμό και τις παραφυάδες του να πάρει το επόμενο πλοίο και να γυρίσει στην οικογένειά του. Από εκεί και ύστερα, μίλησα και νωρίτερα για την προσωπική ευθύνη των δικαστών. Αν θα καταδικάσουν ως εργαλεία, ως πολιτικοί αντίπαλοι, ή όχι.

Πρόεδρος: Άλλη ερώτηση από τους συνηγόρους.

Φυτράκης: Ποιά η προοπτική του σύγχρονου μοντέλου της κοινωνίας που έχουμε, με την κρίση που έχει εκδηλωθεί και όλα αυτά που είπατε. Τί βλέπετε σαν προοπτική του κινήματος του επαναστατικού για την ανατροπή του συστήματος; Υπάρχει προοπτική τέτοια; Υπάρχει προοπτική; Πώς τα βλέπετε; Τί θα γίνει; [Ακολουθεί συζήτηση με την έδρα που δεν ακούγεται]. Εδώ είμαι, και διαψεύστε με. Θα δω τις αποφάσεις. Τί θα κάνετε τότε το αντικαταστατικό μοντέλο σας; Δηλαδή, κάποιους, χίλιους, και θα λέει ότι εσείς είστε οι αρχηγοί. ...θα πάρετε μπόνους και τα λοιπά... ή θα βρει ένα άλλο μοντέλο. Τι μου λες τώρα πολιτική ευθύνη και τα λοιπά; Ηθικό αυτουργό θα σε ονομάσουν. Ότι έκανε αυτή η οργάνωση τα δέκα, είκοσι χρόνια, είσαι ο ηθικός αυτουργός, άρα σου βάζω 350 εκρήξεις, εκρήξεις φοβερές, τρομερές, το χρηματιστήριο ξέρω εγώ κτλ. Ή θα κάνεις ένα κατασταλακτικό μοντέλο – που σίγουρα θα το κάνεις- ή θα κάνεις ένα μέσο μοντέλο με βάση την πραγματικότητα. Εσείς τι λέτε τώρα; Φεύγοντας από την καταστολή, η προοπτική, τί λέτε τόσα χρόνια που μένετε εδώ, σε αυτές τις φυλακές, οι οποίες είναι οι χειρότερες από το Γκουαντάναμο, εδώ είναι χειρότερα από κάθε άλλη περιοχή και δικαστήριο. Τί λέτε, πώς τα βλέπετε;

Δ. Κουφοντίνας: Να σας πω. Είναι δύο διαφορετικά πράγματα. Πρώτα πρώτα είναι τα κριτήρια με τα οποία θα δικάσουν οι δικαστές. Υπάρχουν και τα κριτήρια της Ιστορίας, τα οποία είναι εντελώς διαφορετικά, δεν έχουν καμία σχέση με αυτά εδώ στα δικαστήρια. Υπάρχουν και τα κριτήρια της κοινωνίας. Τώρα αυτό το εφεύρημα που αναφέρατε για τους ηθικούς αυτουργούς είναι καθαρά ένα εφεύρημα για να υπάρξει μεγάλη ποινή, χωρίς να υπάρχει κανένα ενοχοποιητικό στοιχείο. Θα σας πω μια και το αναφέρατε, μια ειρωνεία της Ιστορίας. Για τον Κώστα Γουρνά, ο οποίος έχει γεννηθεί στο Μαντούδι. Το Μαντούδι των αγώνων όπως θα θυμούνται οι μεγαλύτεροι, και ιδιαίτερα για μένα που συμμετείχα στο κίνημα αλληλεγγύης τότε, με τις απεργίες και τις διώξεις που είχαν γίνει, είναι μια στιγμή από τις σημαντικές του κοινωνικού πολέμου στη χώρα. Ο Κώστας Γουρνάς μεγάλωσε μέχρι τα 18 του στο Μαντούδι, σε ένα περιβάλλον με νωπές τις μνήμες από τις μαχητικές απεργίες των μεταλλωρύχων στα κάτεργα του Σκαλιστήρη και του Παπαστρατή, με την καταστολή την άγρια που ακολούθησε, όταν πήγαν όλοι οι κατασταλακτικοί μηχανισμοί του κράτους: αστυνομία, χωροφυλακή, κλούβες, ΜΑΤ, αύρες, κηρύχτηκε μέχρι και στρατιωτικός νόμος. Σ' αυτό το περιβάλλον μεγάλωσε ο Κώστας, εκεί διαμορφώθηκε ως άνθρωπος και ως αγωνιστής. Μέσα στα πλαίσια εκείνης της κατασταλακτικής πολιτικής τότε, η ανεξάρτητη δικαιοσύνη, κε Πρόεδρε, διάλεξε μέσα από το σωρό των εκατοντάδων απεργών τους πιο μαχητικούς, τους όρισε αρχηγούς -θα λέγαμε σήμερα διευθυντικά στελέχη- τους παράπεμψε όλους ως ηθικούς αυτουργούς, τους δίκασε και τους καταδίκασε. Η ειρωνεία της ιστορίας είναι αυτή, το ότι ο Κώστας, ο απόγονος εκείνων των αγώνων αντιμετωπίζει την ίδια μεθόδευση πολιτικών αντιπάλων.

Όσο αφορά τώρα για το άλλο ερώτημα, συνολικά τι θα γίνει, να σας πω. Προ ημερώνμίλαγα με έναν φίλο μου γέρο αγρότη που με τιμά με τη φιλία του, απ' την Κορινθία και του λέω, κυρ Χρήστο πώς τα βλέπεις τα πράγματα; Και απάντησε με αυτή τη λαϊκή σοφία που πιάνει την πραγματικότητα, την συμπυκνώνει, τη διωλίζει μέχρι να βγει στάλα πικρή, ένα μικρό απόφθεγμα. Και είπε: Δημήτρη, ο ραγιάς άντεξε 400 χρόνια σκλαβιάς των Τούρκων, ο ραγιάς μπορεί ν' αντέξει άλλα εκατό των Γερμανών και του ΔΝΤ. Αυτό θα γίνει αν ο Έλληνα γίνει ραγιάς, αν του τσακίσουν την ψυχική αντίσταση. Αληθινά, για να ξαναθυμηθούμε τον Γληνό, ο φριχτότερος εχθρός μας ετούτη τη στιγμή θα ήταν η παθητική αποδοχή της μοίρας μας, η αποκαρδίωση, η απελπισία, η μοιρολατρία. Στα χρόνια της τουρκοκρατίας, υπήρχε ένα εξεγερτικό δυναμικό του λαού, κάθε μια γενιά έκανε τη δική της εξέγερση, τη δική της επανάσταση. Σήμερα, σας είπα, είμαστε το εργαστήριο του καπιταλισμού. Ο καπιταλισμός πλέον δεν ξέρει πώς να ξεπεράσει την κρίση, αλλά δεν κάθεται με σταυρωμένα χέρια. Μας επιτίθεται για να μας φορτώσει όλα τα βάρη της κρίσης

του, να διαμορφώσει εκείνες τις συνθήκες για να μεγαλώσει την εκμετάλλευση. Ο μόνος τρόπος για να το σταματήσουμε αυτό είναι η εξέγερσή μας. Αν το καταλάβουμε αυτό, αν θα ξυπνήσει η συνείδηση, η μνήμη των αγώνων, τότε μονάχα θα έχουμε ελπίδα επιβίωσης.

Πρόεδρος: άλλη ερώτηση παρακαλώ από πλευράς υπεράσπισης...

Μπορεί να αποχωρήσει ο κύριος μάρτυρας.

[Συνθήματα: ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΚΕΛΙΑ]